

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.009/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve (címe) felperesnek, a dr. S. T. jogtanácsos által képviselt Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság (címe) alperessel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 6.P.20.813/2011/19. számú ítélete ellen a felperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 5 000 (ötezer) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 36 000 (harminchatezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az ügyvéd foglalkozású felperes 2010. május hó 11. napjától határozatlan időre szóló megbízási jogviszonyban áll a "X" megbízóval, melynek keretében „jogsegély” szolgáltatást lát el a megbízó, annak tagjai és szimpatizánsai részére, egyben a különböző hatóságok, továbbá harmadik személyek előtt ellátja a megbízónak, a megbízó tagjainak és szimpatizánsainak, valamint megye területén a "Y" Szövetség tagjainak és szimpatizánsainak az egyesületi tevékenységgel összefüggő peres és peren kívüli jogi képviselését. A felperes a "X"-nak nem tagja, ám annak képviselőjelöltjeként indult a 2010. évi helyhatósági választásokon választókerületében, világnézeti meggyőződése gyakorlatilag egybeesik a "X" által képviselt ideológiával.

2011. napjától a **"Y"** Szövetség tagjai és szimpatizánsai **"H"** területén jelentős létszámban, csoportosan, jellegzetes formaruhában és szimbólumaikkal több napon keresztül demonstratívan jelentek meg, ott aláírásgyűjtést, adománygyűjtést és egyéb aktív tevékenységet folytattak. Adott időben **"H"** területére a **"H"** Rendőrkapitányság vezetője, Hajdú-Bihar megye területére a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, az egész ország területére pedig az Országos Rendőr-főkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el többek közt a közrend fenntartása, a jogsértő cselekmények megelőzése, felfedése és megszakítása céljából.

2011. napján **"H"** területén az alperestől elkülönült és önálló jogi személyiséggel rendelkező **"K. R-nél"** szolgálati jogviszonyban álló rendőrök 17 óra 30 perc körüli időben intézkedés alá vontak öt személyt (részben a polgárőr szövetség tagjait, részben annak szimpatizánsait) s őket előállították, ennek keretében 18 óra 30 és 18 óra 45 perc közötti időben a Debreceni Rendőrkapitányság Rendőrőrsének..... szám alatti épületében lévő előállító helyiségbe szállítva. Ott sor került az előállítottak befogadásának adminisztrációjára, így a fogdakönyvbe történő adatrögzítésre, az előállítottak tájékoztatására, ruházatuk átvizsgálására, a letéti tárgyaik átvételére és könyvelésére, a szabálysértési feljelentés megszerkesztésére és iktatására, valamint az előállítottak külső helyszínen foganatosított orvosi vizsgálatára, mindez hozzávetőlegesen 19 óra 20 perctől 21 óra 20 percig tartott.

18 óra 30 perc és 19 óra közötti időpontban a rendőrőrs épületéhez érkezett a felperes, aki megérkezését követően az előállítottak védőjeként kérte bebocsátását a rendőrőrs épületébe; a szolgálatparancsnok a befogadás adminisztrációjának folyamatban léteire hivatkozással a felperestől türelmet kért a bebocsátás teljesítéséig. A felperes 21 óra 45 percgig legalább három ízben kérte ismételten a bebocsátását, melyre a szolgálatparancsnok, illetőleg a rendőrőrs parancsnoka mindannyiszor az előzővel azonos választ adott. A felperes végül 21 óra 45 perckor nyert bebocsátást, ahol ellenőrzés nélkül találkozhatott és kommunikálhatott az előállított személyekkel, egyben az előállítottak a részére írásbeli meghatalmazásokat állítottak ki. A felperes az ügyfeleivel történt egyeztetést követően a rendőrőrs épületét elhagyta.

A **"H"** Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Alosztályának előadója 22 óra 5 perckor kezdte meg az előállítottak meghallgatását, amelyről az első két meghallgatás elején telefonon értesítette a felperest, biztosítva részére annak lehetőségét, hogy visszatérése esetén a meghallgatásokon jelen lehessen. A felperes mindkét telefonhívásra kinyilatkoztatta, hogy a meghallgatásokon egyik előállított esetében sem kíván jelen lenni, egyben felhívta a hatósági előadót, hogy a további előállítottak meghallgatásáról a telefonon történő értesítését mellőzze. A meghallgatások másnap 0 óra 25 percgig tartottak, annak során az előállítottak a vallomástételt megtagadták. A **"H"**i Rendőrkapitányság vezetője 0 óra 30 perc és 1 óra 15 perc között határozatokat hozott az előállítottak szabálysértési őrizetbevételéről azzal, hogy annak kezdő időpontja az egyes előállítottak tekintetében az előállítás foganatosításának időpontjában került meghatározásra, egyben valamennyi előállítottal szemben gyorsított bírósági eljárás lefolytatásának kezdeményezéséről rendelkezett.

Az előállítottak a Debreceni Városi Bíróság előtt a 12.Szgy.1364/2011. ügyszám alatti szabálysértési eljárásban 2011. április hó 16. napjának 9 óra 30 perckor kerültek a bíróság elé állításra, ahol is jogi képviselőüket már nem a felperes, hanem a felperes „jogsegély szolgálati tevékenységét” koordináló budapesti központ által megbízott és kiküldött másik két ügyvéd látta el, akik részére a bírósági tárgyalás megkezdését megelőzően az eljárás alá vont személyek írásbeli meghatalmazást adtak. A Debreceni Városi Bíróság a szabálysértési eljárást megszüntette, egyidejűleg rendelkezett az eljárás alá vont személyek őrizetének megszüntetéséről és azonnali szabadlábra helyezésének elrendeléséről. A bíróság a döntését azzal indokolta, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján az eljárás alá vont személyek által elkövetett cselekmény nem szabálysértés; ezt a végzést a másodfokú bíróság helybenhagyta.

A felperes keresetében a jóhírnévhez, az emberi méltósághoz, valamint az egyenlő bánásmóddhoz fűződő (utóbbit a zaklatásra és a közvetlen hátrányos megkülönböztetésére alapítva) személyiségi jogainak alperes által történt megsértésére hivatkozással kérte az alperes kötelezését a felpereshez intézett alábbi tartalmú nyilatkozat megtételére: „Ezúton követjük meg a 2011. április hó 15. napján történt események miatt! Az Önt is hátrányosan érintett intézkedések nem személye ellen irányultak, az okozott bosszúságért, elszenvedett sérelmekért bocsánatot kérünk.”. Kérte továbbá az alperest 450 000 Ft nem vagyoni kártérítés és annak a 2011. április hó 15. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére is kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 19. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 22 500 Ft perköltséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 27 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a történeti tényállás körében azon tény, miszerint a felperes - szemben az általa hivatkozott 17 óra 40 perccel - 18 óra 30 perc és 19 óra közötti időpontban érkezett a rendőrség épületéhez és kért első ízben bebocsátást, annak alapján állapította meg, hogy a szabálysértési ügy irataiból az előállított személyekkel szemben 17 óra 30 perc körüli időben még "H" területén intézkedtek, míg a Debreceni Rendőrsre a beszállításuk 18 óra 30 perc és 18 óra 45 perc között történt meg. A felperes perbeli előadása szerint a helyszínre érkezése az előállítottak Debreceni Rendőrsre érkezésével egyidejűleg, valamivel azt követően történt. Ezt támasztotta alá a felperesnek a Debreceni Nyomozó Ügyészség előtt tett tanúvallomása, mely szerint „délután 18 óra 30 perc körüli időben telefonon értesítettek engem, hogy "H"-on öt polgárőr őrizetbevételére került sor... Ennek okán autóba ültem és megjelentem a ... Rendőrsnél", valamint a perben kihallgatott szolgálatparancsnokok tanúvallomása is. A szabálysértési eljárás irataiból kitűnően az előállítottak meghallgatása 22 óra 5 perckor kezdődött meg, ami cáfolja a felperes azon állítását, hogy 23 óra utáni időpontban hagyta el a rendőrség épületét, egyben azt valószínűsíti, hogy a felperes 21 óra 45 percnél korábbi időpontban jutott be. Mindezen adatok alapján az volt megállapítható, hogy a felperes

mintegy 3 óra elteltével jutott be ténylegesen a rendőrőrs épületébe szemben az általa hivatkozott 4 órás várakozással.

Az öt előállított személlyel szemben a "H" területén fogatosított rendőrségi intézkedés a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. §-a (2) bekezdésének f) pontja alapján fogatosított előállítás rendőri intézkedés volt. Eszerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyására irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható. Az előállításra vonatkozó jogi szabályozást az Rtv. 33. §-ának (3) és (4) bekezdései, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: szabályzat) 42-47. §-ai tartalmazzák, amely rendelkezések a jogi képviseletről nem szólnak. Az előállítottak őrizetbevételéről az Sztv. 77. §-a, míg a gyorsított bírósági eljárásról az Sztv. 125-127. §-ai rendelkeznek. A védőre vonatkozó szabályozást az Sztv. 48-50. §-ai, valamint a 125. §-ának (3) bekezdése tartalmazza. Előbbi általános szabályai szerint a védő az eljárás valamennyi szakaszában az eljárás résztvevőihöz kérdést intézhet, észrevételeket, indítványokat tehet, a szabálysértési hatóságtól, az ügyésztől és a bíróságtól felvilágosítást kérhet, az ügy iratait az eljárás bármely szakaszában megtekintheti, azokról másolatot kérhet, illetőleg készíthet, míg a gyorsított eljárásra vonatkozó speciális szabályozás szerint a rendőrség a meghatalmazott védőt a bírósági tárgyalásra idézi, továbbá gondoskodik arról, hogy a védő az ügyet megismerhesse, illetőleg az eljárás alá vont személlyel a tárgyalás előtt beszélhessen. Az előállított személyek a Szabályzat 51. §-ának (1) bekezdése szerinti előállító helyiségben kerültek elhelyezésre. Az előállító helyiséget magában foglaló rendőrőrs épületébe történő be- és kiléptetés szabályairól a 48/2008. (OT 28.) ORFK utasítás rendelkezik. Ennek 12. pontja alapján a feladatkörében eljáró ügyvéd a rendőri szervek elhelyezésére szolgáló épületekbe bármely időpontban az ügyvédi igazolványa felmutatásával, illetve belépési céljának megjelölésével beléphet, és ott a folyamatban lévő, általa képviselt ügygel kapcsolatos tevékenység végzése céljából kísérelvel tartózkodhat.

A felperes állításával ellentétben az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdését a perbeli esetben nem sértették meg, mert a felperessel szemben rendőri intézkedés fogatosítására nem került sor. Ugyancsak nem alapos a Be. szabályainak sérelmére alapított hivatkozása, mert a folyamatban volt eljárás részben az Rtv. szerinti rendőrségi intézkedésből, részben az Sztv. szerinti szabálysértési eljárásból állt, melyekre a Be. szabályai nem vonatkoznak.

Az eljárás alá vont személyekkel szemben április hó 15. napjának 17 óra 30 percétől másnap 0 óráig az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerinti személyi szabadságot korlátozó előállítás, mint rendőri intézkedés került fogatosításra (mely a törvény értelmében legfeljebb 8 órán át tarthat azzal, hogy egy alkalommal 4 órával meghosszabbítható), míg a gyorsított bírósági eljárás keretében lefolytatott szabálysértési eljárás (mint a bíróság hatáskörébe tartozó szabálysértési eljárás) a szabálysértési őrizetet elrendelő, egyben a gyorsított bírósági eljárás lefolytatását kezdeményező határozatok meghozatalának és kihirdetésének 2011. április hó 16. napjának 0 óráját követően vette kezdetét. Az elővezetett személyeknek a szabálysértési őrizet elrendelését megelőző meghallgatása a rendőrség részéről szükségtelen eljárási cselekmény volt, mert az Sztv. 119. §-ának (4) bekezdése pusztán a törvény 128/A. §-ában megjelölt speciális esetkörre utal ilyen jellegű

előkészítő eljárás lefolytatására. Az előállítás intézkedés keretében fogatosított személyi szabadság korlátozására és annak időtartamára a vonatkozó jogszabályi környezet a védővel való közvetlen személyes kapcsolat lehetőségét, ezáltal a védői oldalról az ügyféllel való személyes közvetlen kapcsolat lehetőségét nem biztosítja. Nem sértettek ezért jogszabályi rendelkezést az alperes szolgálati beosztottai azzal, hogy április hó 15. napján 18 óra 30 perc és 21 óra 45 perc között a felperes részére az előállító helyiséget magában foglaló rendőrőrs épületébe való bejutást, és ezáltal az előállítottakkal való személyes kapcsolatfelvételt nem biztosították. Ugyanakkor a felperes részére a vonatkozó jogszabályi környezet által előírt jogok gyakorlását maradéktalanul biztosították, mert lehetővé tették, hogy a bírósági tárgyalást megelőzően az eljárás alá vont személyekkel beszélhessen, az ügyet megismerhesse és a meghallgatásoknál igénye szerint jelen lehessen.

Az alperes szolgálati alkalmazottai az eljárásukra irányadó jogszabályi rendelkezéseket megtartva jártak el, eljárásuk sem általában, sem a felperes személyét érintően jogsértőnek nem volt minősíthető, amiért az elsőfokú bíróság a felperesnek valamennyi személyiségi jogsértésre alapítottan úgy az objektív, mind a szubjektív szankció alkalmazására irányuló kereseti kérelmét alaptalannak találta. Az előállítottak meghallgatásának kezdetekor a felperes telefonon történő értesítése kizárólag a hatósági eljáráshoz kapcsolódó, az előállított személyek és a felperes jogai gyakorlásának maximális biztosítását célzó, és a felperes eljárásban betöltött védői szerepéhez igazodó aktus volt, mely ezért sem zaklatásnak, sem személyiségi jogot sértőnek nem volt tekinthető.

Az elsőfokú bíróság a pervesztessége miatt kötelezte a felperest az alperes perrel felmerült költségeinek megfizetésére, valamint a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérte. Álláspontja szerint a gyorsított eljárás a hatóság észlelésétől kezdődött, nem pedig a másnapi feljelentések megtételétől, ezért az alperes megsértette az őt védőként megillető jogokat azzal, hogy az épületbe három órán keresztül nem engedték be és részére tájékoztatást sem nyújtottak. Az alperes részéről kihallgatott tanúk vallomása ellentmondásos volt, ennek ellenére ezekre alapította az elsőfokú bíróság a megállapított tényállást, s nem értékelte, hogy az előállított személyek kollektív elbírálásban részesültek. Az, hogy a felhívott jogszabályok a védőre vonatkozó rendelkezést nem tartalmazzák, nem jelenti egyben azt is, miszerint a védőnek ne lennének jogai. A perbeli esetre a belügyminiszter miatt került sor, aki minden eszközt igénybe kívánt venni a polgárőrök mindennapi tevékenységének megakadályozása érdekében.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján. A felperes a védői jogaival nem kívánt élni, mert az épületet engedély nélkül elhagyta és telefonon történt értesítését követően arról kifejezetten le is mondott, ami miatt érthetetlen a fellebbezési hivatkozása. A felperest a védő jogai csak a meghatalmazást követően illették meg, addig azonban sem az Sztv., sem a szabályzat védőre vonatkozó rendelkezései rá nem vonatkoztak, továbbá az előállítás, mint rendőri intézkedés keretében fogatosított szabadságkorlátozásra és annak

időtartamára a jogszabály a védővel való közvetlen személyes kapcsolat lehetőségét amúgy sem biztosítja.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, amiből az irányadó jogszabályok alkalmazásával helytálló jogi következtetésre jutott, amellyel és annak indokaival az ítélet tábla is maradéktalanul egyetértett.

Csupán a fellebbezésben írtak miatt mutat rá az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást az eljárás egyes szakaszainak kezdetét illetően, az azzal összefüggő jogi érvelése mindenben helytálló. Ehhez képest megállapítható, hogy a felperes, mint védő jogainak a megsértésére még formálisan sem került sor, ahogy az előállított személyek ezzel összefüggő joga érdemben sem sérült, hiszen mind a felperes, mind a bírósági tárgyaláson eljáró védők esetében az Sztv. 48-50. §-aiban és a 125. §-ának (3) bekezdésében előírt rendelkezések megtartásra kerültek. E tekintetben nem bírt jelentőséggel a kihallgatott tanúk vallomása sem, mert az ezzel összefüggő tényállás a szabálysértési eljárás iratain alapult, így a felperes által állított vallomások közötti ellentmondásnak annak megléte esetén sem lenne ügydöntő jelentősége. Amint erre az alperes is utalt a fellebbezési ellenkérelmében, a felperest a védő jogai csak a meghatalmazást követően illették meg, addig azonban sem az Sztv., sem a szabályzat védőre vonatkozó rendelkezései rá nem vonatkoztak, lévén nem volt védő. Az előállítás, mint rendőri intézkedés keretében foganatosított szabadságkorlátozás időtartamára a jogszabály a védővel való közvetlen személyes kapcsolat lehetőségét amúgy sem biztosítja, ezért nem volt olyan kötelezettség az alperes oldalán, aminek megsértésére a felperes megalapozottan hivatkozhatott volna.

A leírtak miatt az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint helyben hagyta a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése értelmében annak helyes indokai alapján.

A felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperes javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítélet tábla a Pp. 67. §-ának (2) bekezdésére is figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Debrecen, 2012. március hó 14. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelűl:

- kiadó -